

Könyörögni mindig érdemes, hátha meghallgatásra talál. Talán egyetlen rövid, egyhetes Dél-erdélyi út is elég alkalom arra, hogy ne másként, csak (az 1568-as tordai országgyűlés híres határozatát idézve) "kiki a maga elméje szerint" kérje - én kérem - hogy ne határozzák el az emberek a pusztítást. Még megszokásból, kényelemből se! Mert akkor "nem határozatlik el a pusztulás".

Hiszen szabad akaratot kaptunk nemre, fajra, vallásra, származásra, országunk, nemzetünk nevére való tekintet nélkül.

Dávid Csaba
2001 szeptember eleje

*****

Híradó

A Fővárosi Örmény Klub szokásos klubestje 2001. szeptember 20-án lesz a Magyarok Házában, Budapest, V. kerület, Semmelweis u. 1-3. alatt, a Zeneteremben.

Beder Tibor: Gyalogosan Törökországban (Örmény őseink nyomában) címen videofilmes előadást tart. Az előadás után megvásárolható a csíkszeredai szerző *Gyalogosan Törökországban* c. könyve.

Helyreigazítás: Jakabffy Elemérre emlékező júniusi számunk 4. oldalán a fénykép aláírása tévesen jelent meg. Helyesen: a képen Jakabffy Elemér egyik fia, a Kolozsváron élő Lóránt látható Katalin lányának gyermekeivel, balról Beáta unokája - férje és gyermekei társaságában, azaz a Debreczeni család Nagyszentmiklósról, míg jobbról Attila unokája Szatmárnémetiből. Elnézést kérünk a hibáért az érintettektől és olvasóinktól.

Köszönetet mondunk *Ötves Erzsébet* belgiumi tagunknak az egyesület működésére nyújtott 2000 belga frank adományért.

Október 3.-án 17 órakor nyitja meg a Budapest Főváros II. kerületi Örmény Kisebbségi Önkormányzat "*Az 1848/49-es szabadságharc magyarörmény hősei*" c. kiállítását a Budapest II. kerület Horvát u. 2-12. földszinti kiállító teremben, kulturális műsor kíséretében.

Október 13.-án de.10 órakor nyitja meg a Terézvárosi Örmény Kisebbségi Önkormányzat kiállítását a "Teréznapis búcsú a Terézvárosban" rendezvénysorozat részeként a Budapest VI. ker. Munkácsy Mihály u. 23. fszt-i kiállítóteremben. A kiállítás címe: *Örmény eredetű magyar nemesi családok címerei*. A kiállítás megnyitása után kulturális műsor és ételbemutató várja az érdeklődőket.

Fájdalom, hogy ismét fogyatkozott közösségünk. Mindig keserű megrázkódtatás, ha közeli emberek, ismerősök mondanak búcsút az életnek. Az elmúlt hetekben *Katona János*, *Korbuly Béla Károly*, *Simai Tivadar* és *kővendi Szathmáry Miklós* hagyott itt bennünket. Nyugodjanak békében, emléküket kegyelettel megőrizzük.

Köszönetet mondunk a Budapest Főváros XIII. kerületi Örmény Kisebbségi Önkormányzatnak, hogy adományukkal hozzásegítették az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesületet vállalt feladatai megvalósításához.

Október 15.-én du. 17 órakor kerül sor *Karácsony Ernő* székelyudvarhelyi festőművész kiállításának megnyitására az Operaház különtermében. A kiállítást a Budapest Főváros XI. kerületi Örmény Kisebbségi Önkormányzat is támogatja.

Folytatjuk a gyűjtést a gyergyószentmiklósi és az erzsébetvárosi templom felújítására!
Kérünk mindenkit, támogassa ezt a fontos célt, műemléktemplomaink megőrzését.
Az adományokat az impresszumban közölt címen (az EÖGYKE székhelyén) és bankszámlán is el lehet juttatni.
A számlaszám: 10100792-72594972-00000007

*****

Emlékezzünk régi kapcsolatokra

A Rhédei névvel az Örmény származású magyar nemesi családok genealógiája című, Gudenus által szerkesztett könyvben, a Gyertyánffy családnál talákoztam. *Kisrédei Rhédei Mária*, házasságkötés által került a családba és ha ő maga nem örmény, de gyermekeinek apjuk révén csörgedez örmény vér az ereiben.

Nem áll módomban kapcsolatot teremteni a Rhédei Mária felmenői és az 1812 november 16-án Rédhei Claudia (Claudine) az Erdélyben volt Marosszék járási Erdőszentgyörgyön (30 km Marosvásárhelytől) született grófkisasszony között.

Csupán a névazonosság - mindkettő esetében nemesi származás - utal arra, hogy egy ágból származhatnak. Claudia őseit a történészek annak idején Aba Sámuel magyar királyig vezetik vissza, másik őse Rhédei Ferenc, Erdély fejedelme volt 1657-58 között.

De mi késztet e sorok írására?

A múlt hónapban világszerte foglalkoztak azokkal az ünnepekkel, rendezvényekkel, amelyet az angol anyakirálynő 101-ik születésnapja alkalmával tartottak. A különböző, magyar TV-csatornák is megemlékeztek az eseményekről, rövid felvételekkel. Láttam díszbeöltöztetett paripákat, aranyozott hintót, mosolyt, integetést, mindazt, amit az angol legfelsőbb körökben ilyenkor látni lehet. Ezt már évek óta figyelem.

Nem láttam és nem hallottam azonban az írott vagy elektronikus sajtóban részletes híradást az angol királyi család erdélyi, illetve erdőszentgyörgyi rokoni vonatkozásáról. Talán annyira ismert tény, hogy nem érdemes beszélni róla? Szerintem újra és újra fel kell eleveníteni és a magyar köztudatban terjeszteni, amit már *Benkő Károly* 1868-ban *Marosszék ismertetése* című írásában egy kolozsvári lapban közölt.

Én az 1960-as években Erdőszentgyörgyön közjegyzőként dolgoztam. Ott személyesen tudtam meg bizonyos eseményeket az akkori református lelkész özvegyétől, Fülöp Ferencnéől. A református templomban, a baloldali fal közepén - melyet magam is láttam - fekete márványtábla jelzi Rhédey Claudia nyughelyét. Ezt a táblát még az első világháború előtt *Vámbéry Ármin*, a Keletet kutató tudós hozta magával Angliából és helyezte el Mária angol királynő megbízásából e helyre.

A márványtábla felirata - angolból fordítva - a következő:

"Rhédey Claudine grófnő, Hohenstein Sándor württembergi herceg ö királyi fensége hitvesének emlékére. Meghalt 1841-ben. Emeltette unokája, Viktória Mária velszi hercegnő."
Hogyan került kapcsolatba a Rhédey-család és az angol uralkodó család? Fián keresztül, gróf Hohenstein Ferencen át, aki 1837-ben született és 26 éves korában 1863-ban Vilmos szász királytól a Teck hercegi címet nyerte. Ő vette nőül Mária hercegnőt, Viktória angol királynő unokáját.

Nem vezetem tovább a családfát.

Mindenki tudja, ki volt Viktória és ki a napokban születésnapját ünneplő anyakirálynő. Hogy miként következtek egymás után az ük- szép- és dédunokák az angol királyi családban.

A fekete márványtábla a templom falán beszédesen hirdeti Mária hercegnő kegyeletét. Mint özvegy Fülöp Ferencné elmesélte, más jelei is voltak a brit királynő kegyeletének. Nem csak koszorút küldött, de több ízben jelentős pénzüsszegeket juttatott a Hohenstein Rhédei Claudia grófnő hamvait befogadó református templom javára, annak felújítására.